

Nr 643.

Av herr **Larsson** i Luttra m. fl., i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 367, angående statsbidrag till byggnader för folkskoleväsendet.

De för närvarande gällande grunderna för statsbidrag till byggnader för folkskoleväsendet ha för kommunerna varit synnerligen ofördelaktiga. Statsbidrag utgår med tre fjärdedelar av bidragsunderlaget, om detta överstiger 5 000 kronor annars med hälften av detta. Om statsbidraget understiger 2 500 kronor utbetalas detta på en gång, i annat fall under en period av 25 år med en tjugofemtedel årligen. I de allra flesta fall utbetalas bidraget på det senare sättet, och kommunerna få således vänta i tjugofem år, innan bidraget är till fullo utbetalat. Detta tvingar flertalet kommuner att taga upp lån för att betala byggnadskostnaderna och genom räntekostnaderna för dessa lån minskas betydligt värdet av statsbidraget. Man kan med nu gällande räntesatser räkna med att detta endast täcker något mer än 50 procent av byggnadskostnaderna mot nominellt 75 procent, om bidragsunderlaget överstiger 5 000 kronor. Vid beviljandet av statsbidrag tages inte heller hänsyn till kommunernas skiftande skatteunderlag och ekonomiska bärkraft i övrigt.

I det förslag till nya grunder för ifrågavarande statsbidrag, som Kungl. Maj:t framlagt i propositionen nr 367, ha dessa missförhållanden undanröjts. Statsbidragen skola enligt de föreslagna nya grunderna utbetalas i samband med byggnadsarbetet, så att statsbidraget i sin helhet blir utanordnat till kommunerna, då byggnaderna äro avsynade och godkända. Vidare komma bidragen att utgå efter en graderad skala, så att statsbidragets storlek blir beroende av antalet skattekrönor per invånare och andra omständigheter, som inverka på kommunernas ekonomiska bärkraft. På så sätt bli kostnaderna för folkskolebyggnader mycket mindre betungande för de ekonomiskt svagare kommunerna än hittills. Vi vilja fördenskill uttala vår tillfredsställelse med det förslag, som statsrådet och chefen för ecklesiastikdepartementet nu framlagt för riksdagen.

I skattebidragsskala, som föreslås i den ifrågavarande propositionen, har maximum för statsbidraget satts till 75 procent av bidragsunderlaget, att utgå till kommuner med högst 3 skattekrönor per invånare, medan minimigränsen satts till 25 procent av bidragsunderlaget, att utgå till kommuner med mera än 17 skattekrönor per invånare. Vi ansluta oss till de principer, som varit vägledande för konstruktionen av denna skala, men anse att det skulle vara fördelaktigt om såväl maximi- som minimigränserna kunde förskjutas något uppåt respektive nedåt. Genom en sådan åtgärd skulle de ekonomiskt svagare kommunerna kunna komma i åtnjutande av ännu

något högre statsbidrag. Även de ekonomiskt bärkraftiga kommunernas möjligheter att erhålla statsbidrag skulle i stort sett något förbättras. Vi anse, att maximigränsen bör höjas till 80 procent och minimigränsen sänkas till 20 procent. Någon ändring av statsbidragslatituderna behöver därför ej ske, utan dessa böra vara 10 procent svarande mot två hela skatteunderlagstal liksom i propositionen. Däremot blir det önskvärt att utöka antalet skattechronogrupper med två.

Efter denna av oss föreslagna ändring skulle skattebidragsskalan komma att få följande utseende:

Antal skattechronor per invånare		Statsbidrag i procent av bidragsunderlaget	
	högst 3		80—70
över 3	» 5		75—65
» 5	» 7		70—60
» 7	» 9		65—55
» 9	» 11		60—50
» 11	» 13		55—45
» 13	» 15		50—40
» 15	» 17		45—35
» 17	» 19		40—30
» 19	» 21		35—25
» 21			30—20

Vi vilja därjämte framhålla, att om synnerliga skäl därtill finnas, statsbidrag bör kunna beviljas kommun med högre belopp än som motsvarar 80 procent av bidragsunderlaget.

Med anledning av vad som sålunda anförts få vi hemställa,

att riksdagen vid behandlingen av Kungl. Maj:ts proposition nr 367 måtte uttala sig för att ovan återgivna statsbidragstabell måtte tillämpas vid fördelningen av statsbidragen till folkskolebyggnader.

Stockholm den 30 oktober 1945.

Gunnar Larsson
i Luttra.

J. Onsjö.

Aron Gustafsson
i Lekåsa.

Ivar Johansson
i Mysinge.

J. W. Pettersson
i Norregård.

Gustaf Svensson
i Vä.

E. Pettersson,
Ersbacken.

Per Persson,
Norrby.

Per Svensson
i Stenkyrka.

Nils G. Hansson
i Skegrie.

Sven J. Vigelsbo.

Osc. Werner.